

Sygn. akt V AGz 630/18

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Olga Gornowicz - Owczarek

Sędziowie: SA Tomasz Pidzik

SO del. Dariusz Chrapoński

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2018 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku S. W.

z udziałem U. W.

o nadanie klauzuli wykonalności

na skutek zażalenia U. W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 10 kwietnia 2018 r., sygn. akt XIV GCo 25/18

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że wniosek oddalić;
2. zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania U. W. kwotę 30 (trzydziestu) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SO del. Dariusz Chrapoński SSA Olga Gornowicz - Owczarek SSA Tomasz Pidzik

Sygn. akt V AGz 630/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Katowicach nadał tytułowi egzekucyjnemu - nakazowi zapłaty tego Sądu z dnia 10 lipca 2017 r., sygn. akt I Nc 61/17 - klauzulę wykonalności przeciwko uczestnikowi postępowania – U. W..

Zażalenie na postanowienie wniosła uczestniczka postępowania, domagając się jego uchylenia i oddalenia wniosku o nadanie nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności.

S. W. w odpowiedzi na zażalenie uczestniczki domagał się jego odrzucenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie U. W. podlegało uwzględnieniu.

Stan faktyczny sprawy wskazuje, iż Sąd pierwszej instancji błędnie zastosował przepis art. 778¹ k.p.c. i tym samym uznał, iż w sprawie zachodzą przesłanki do nadania klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 10 lipca 2017 r., przeciwko uczestniczce postępowania U. W..

Zgodnie z art. 778¹ k.p.c. tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko spółce jawnej sąd nadaje klauzulę wykonalności przeciwko wspólnikowi ponoszącemu odpowiedzialność bez ograniczenia całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki, jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, jak również wtedy, gdy jest oczywiste, że egzekucja ta będzie bezskuteczna. Przepis ten pozwala na jeszcze sprawniejsze dochodzenie roszczeń od wspólnika, ponieważ pozwala wierzycielowi dysponującemu tytułem egzekucyjnym wyłącznie przeciwko spółce jawnej, wnieść do sądu wnioski o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności również przeciwko jej wspólnikom. Występuje więc tzw. rozszerzona (przeciwko wspólnikowi) prawomocność orzeczenia przeciwko spółce stanowiącego tytuł egzekucyjny, która stanowi w praktyce korzystne rozwiązanie dla wierzyciela.

Odnosząc przewidziane w kodeksie spółek handlowych zasady dotyczące odpowiedzialności wspólników do rozwiązań proceduralnych, można wskazać następujące warianty dochodzenia roszczeń przez wierzyciela spółki jawnej, a tym samym wspólnika:

- pozwanie wspólnika łącznie ze spółką i uzyskanie tytułu egzekucyjnego przeciwko spółce i wspólnikowi (z tym, że przeciw temu ostatniemu tytuł jest z zastrzeżeniem subsydiarności, tj. w razie bezskuteczności egzekucji z majątku spółki),
- pozwanie wspólnika osobno od spółki i uzyskanie tytułu przeciwko niemu z zastrzeżeniem subsydiarności,
- pozwanie wspólnika po bezskutecznej egzekucji przeciwko spółce i uzyskanie tytułu przeciwko niemu,
- i - najkorzystniejsze dla wierzyciela - brak pozywania wspólnika, pozwanie jedynie spółki i uzyskanie tytułu przeciwko niej, a następnie - na podstawie art. 778¹ k.p.c. - uzyskanie do tego tytułu klauzuli wykonalności przeciwko wspólnikowi w razie bezskutecznej egzekucji przeciwko spółce.

W niniejszej sprawie, wierzyciel wprawdzie wykazał, iż wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko spółce - dłużnicze, które prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pszczynie (sygn. akt KM 72/18) /k. 6/. Postanowieniem z dnia 21 lutego 2018 roku postępowanie to zostało umorzone na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. Jak wynika z jego treści, bezskuteczność postępowania egzekucyjnego wynikała z faktu, że spółka nie prowadzi działalności gospodarczej pod wskazanym w rejestrze adresem, zaś zajęcie rachunku bankowego i wierzytelności we właściwym Urzędzie Skarbowym okazało się bezskuteczne.

Wskazać jednak należy, iż powołanym nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 10 lipca 2017 r., nakazano pozwanej (...) U. W., (...) Spółce Jawnej w W. oraz U. W., aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda S. W. kwotę 127.218,88 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 lutego 2017 r. Sprzeciw od nakazu zapłaty wniosła U. W.. W wyniku rozpoznania sprzeciwu wyrokiem z dnia 2 marca 2018 r., sygn. akt XIV GC 473/17 Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił powództwo wobec U. W..

W tym stanie rzeczy decyzja Sądu Okręgowego o nadaniu klauzuli wykonalności przeciwko (...) spółki (...) była bezzasadna, skoro powództwo co do niej zostało oddalone. Podkreślić bowiem mocno należy, że wniosek o rozszerzenie wykonalności na odpowiadającego subsydiarnie wspólnika spółki jawnej, może dotyczyć tylko takiego wspólnika, który nie był pozwanym w postępowaniu rozpoznawczym, a już zwłaszcza, jeśli w takim postępowaniu żądanie wierzyciela zostało oddalone. Bez względu na sposób dochodzenia roszczeń przez wierzyciela wobec wspólnika spółki jawnej (pozywając go w trybie procesowym lub żądając rozszerzenia klauzuli wykonalności) odpowiedzialność tego wspólnika jest zawsze odpowiedzialnością subsydiarną określoną w art. 31 k.s.h. Wierzyciel może wybrać dogodny dla niego sposób dochodzenia roszczeń od wspólnika spółki jawnej, ale wybierając drogę wytoczenia powództwa i przegrywając, nie może skutecznie domagać się nadania klauzuli w trybie art. 778¹ k.p.c.

Mając na względzie powołane okoliczności na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. postanowienie podlegało zmianie w sposób wskazany w sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w myśl art. 98 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

SO del. Dariusz Chrapoński SSA Olga Gornowicz - Owczarek SSA Tomasz Pidzik